

רע"פ 5358/16 - יניב גולן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5358/16

כבוד השופט ס' ג'ובראן
יניב גולן

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 22.05.2016 בעפ"ת 41695-01-16 ועפ"ת 61691-01-16 שניתן ע"י כב' הנשיא א' טל והשופטים ד' מרשק מרום וד"ר ש' בורנשטיין; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (הנשיא א' טל, השופט ד' מרשק מרום והשופט ד"ר ש' בורנשטיין) מיום 22.5.2016, במסגרתו נדחו ערעור המבקש (עפ"ת 61691-01-16) על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (סגן הנשיאה י' צימרמן) בגמ"ר 2614-02-14 מימים 17.11.2015 ו-13.12.2015, וערעור המשיבה (עפ"ת 41695-01-16) על קולת העונש. בגדר גזר הדין, הושת על המבקש עונש של 6 חודשי מאסר בפועל; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים; 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע או ינהג בזמן פסילה; ופיצוי לעזבון המנוח בסך של 30,000 ש"ח.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת

עמוד 1

התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש, לפי סעיפים 62(2) ו-38(2) לפקודת התעבורה; נהיגה במהירות מופרזת, לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); וריווח בין רכב לרכב, לפי תקנה 49(א) לתקנות התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום, המבקש נהג ברכבו בכביש 55 מאחורי רכב מסוג פולקסוואגן, במהירות ממוצעת של כ-107 קילומטר בשעה. ברכב הפולקסוואגן נהג יאן חודי ז"ל (להלן: המנוח), במהירות ממוצעת של כ-73 קילומטר בשעה. בהתקרב רכב המנוח לצומת כפר חבלה, נכנס רכב שזהותו אינה ידועה לנתיב הנסיעה של רכב המנוח - מה שגרם למנוח להאט את מהירות נסיעתו. המבקש, שנהג במהירות מופרזת ולא שמר על מרחק מספיק מרכב המנוח, פגע בו בחלקו האחורי. עקב כך, נדחף רכב המנוח לנתיב הנגדי והתנגש חזיתית במונית שנסעה בכיוון הנגדי. כתוצאה מההתנגשות, המנוח נהרג, בעוד נהג המונית ונוסע נוסף נפצעו.

3. המבקש כפר תחילה במיוחס לו, אך לאחר שמיעת הוכחות, בעת שהתיק היה קבוע לסיכומים, חזר בו מכפירתו והורשע על פי הודאתו, שלא במסגרת הסדר טיעון. לאחר שהורשע, המבקש ביקש להתיר לו להביא ראיות לעניין עובדה מסוימת שלא צוינה בכתב האישום ואשר היה בה, לטענתו, להשפיע על קביעת דרגת התרשלותו, ולהביא כתוצאה מכך להקלה בעונשו. זאת, מכוח סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), המעניק לבית המשפט שיקול דעת להתיר הבאתן של ראיות להוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה גם בשלב הטיעונים לעונש. טענת המבקש היתה כי תקלה בפעולת אורות הבלם ברכבו של המנוח, אשר התבטאה בכך שמערכת האורות פעלה בצורה הפוכה - כך שהאורות דלקו בצורה רציפה וכבו בעת לחיצה על דוושת הבלם (להלן: התקלה) - הקשו עליו להבחין בבלימת הרכב שלפניו. המשיבה התנגדה לבקשה, וטענה כי היה על המבקש להעלותה טרם מתן הכרעת הדין. לאור האמור, וחלף טענתו המקורית, המבקש ביקש לבטל את הכרעת הדין, להשאיר על כנה את הודאתו בעובדות כתב האישום ולטעון את הטענה המבוקשת טרם ההרשעה. בית המשפט לתעבורה נעתר לבקשה וביטל את הכרעת הדין.

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים באשר לאורות הבלם ברכב המנוח, בית המשפט לתעבורה קבע כי המבקש לא הרים את הנטל להוכיח כי התקלה אירעה טרם התרחשות התאונה - להבדיל מלאחריה או כתוצאה ממנה. על כן, משהודה המבקש בכל עובדות כתב האישום, בית המשפט לתעבורה חזר והרשיע אותו במיוחס לו, וגזר את דינו כמפורט בפסקה 1 לעיל.

4. המבקש ערער על הכרעת הדין ועל חומרת העונש לבית המשפט המחוזי, בעוד המשיבה ערערה על קולת העונש. ביום 22.5.2016, בית המשפט המחוזי דחה את שני הערעורים. אשר לטענות המבקש בדבר התקלה, בית המשפט המחוזי הטעים כי צדק בית המשפט לתעבורה בקביעתו כי המבקש לא הוכיח, ולו במאזן הסתברויות, שאורות הבלימה ברכב לא פעלו כתיקנם לפני קרות התאונה. זאת, בפרט נוכח העובדה שרכב המנוח ביצע יומיים לפני התאונה מבחן רישוי וטיפול 10,000 קילומטר. כן ציין בית המשפט כי לא מן הנמנע שהתקלה היא תוצאה של המכות שספג רכב המנוח בתאונה. בכל הנוגע לגזר הדין, בית המשפט המחוזי מצא כי בית המשפט לתעבורה העניק משקל הולם לנסיבות התאונה כמו גם לנסיבותיו האישיות של המבקש, ובכללן גילו הצעיר, הודאתו וחרטתו, וכי העונש שהושת עליו מאזן כראוי בין האינטרס הציבורי והצורך בהרתעת נהגים מלנהוג ברשלנות, לבין הנסיבות לקולה המתקיימות במקרה דנן. מכאן הבקשה שלפניי.

בקשת רשות הערעור

5. בבקשה שלפניי, המבקש טוען כי נפלו בידי בית המשפט המחוזי ובית המשפט לתעבורה מספר שגיאות, אשר יש בהן כדי להצדיק את קבלת בקשתו. ראשית, המבקש טוען כי הערכאות הקודמות שגו בכך שראו צורך בפסיקת הכרעת

דין נוספת לעניין קיום הנסיבה הקשורה בביצוע העבירה, שכן, לשיטתו, היה מקום לדון בנסיבה במסגרת הטיעונים לעונש. לביסוס טענתו, המבקש מטעים כי בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נערכת במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם - קרי, לאחר הכרעת הדין ולצורך גזירת עונשו. שנית, המבקש גורס כי בית המשפט המחוזי ובית המשפט לתעבורה שגו גם בכך שדרשו ממנו להוכיח הן את קיומה של הנסיבה המקלה והן את מועד קיומה, וזאת לאור הכלל שקובע כי יש לבחור באפשרות המקלה עם הנאשם.

6. המערער מוסיף וטוען כי עניינו מעורר סוגיה פרשנית עקרונית באשר להוראות סעיפים 40(ד), 40(ב)(2) ו-40(ג) לחוק העונשין, באופן המצדיק מתן רשות ערעור בפני ערכאה שלישית. כך, לגישתו, סעיף 40(ד) לחוק העונשין - שעניינו תיקון כתב האישום - חל על פי לשונו גם על נאשם שהודה בעובדות כתב האישום שלא במסגרת הסדר טיעון. לטענתו, ברור שבמקרה כזה בפועל לא יתוקן כתב האישום, ועל כן פרשנות זו פוגעת פגיעה ממשית בזכות להליך הוגן. על כן, לעמדתו, יש לפרש את סעיף 40(ד) כך שיחול רק על הודאת נאשם בעובדות כתב אישום במסגרת הסדר טיעון. כמו כן, המבקש גורס כי סעיף 40(ד) לחוק העונשין כפוף, על פי לשונו, לסעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, המעניק לבית המשפט שיקול דעת להתיר לאחד הצדדים להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - אף במקרה של הודאה בעובדות כתב האישום. על כן, לעמדתו, ישנו ספק פרשני האם סעיף 40(ג), הקובע את רף ההוכחה לקיומן של נסיבות מקלות או מחמירות, חל גם במקרים של הודאה בעובדות כתב האישום.

דין והכרעה

7. עיינתי בבקשה, ובפסקי הדין של הערכאה הדיונית וערכאת הערעור, ואני סבור כי אין מקום להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה סוגיה עקרונית בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיה) (13.7.1982)), או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים בנסיבות המקרה (ראו: רע"פ 5066/09 אוהיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). במקרה שלפניי, חרף טענותיו של המבקש, לא מצאתי כי הבקשה מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות או מעלה שיקולי צדק ייחודיים המצדיקים את קבלתה. ודוק, שתי הערכאות הקודמות קבעו, לאחר דיון מעמיק, כי המבקש לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח שאורות הבלימה ברכבו של המנוח לא היו תקינים טרם התאונה, וברי כי במצב דברים זה אין המדובר בנסיבה שיש בה כדי להצדיק הקלה בעונשו. טענותיו של המבקש מנסות לעקוף ממצאים אלו בכסות של שאלות עקרוניות, כאשר בפועל מדובר בשאלות הנסובות סביב נסיבות עניינו הפרטני בלבד, ואין מצדיקות מתן רשות ערעור. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידחות. יתרה מכך, מעיון בהחלטת בית המשפט לתעבורה לבטל את הכרעת הדין מיום 2.11.2015, עולה כי נוכח התנגדותה של המשיבה לבקשת המבקש להתיר לו להביא ראיות לעניין התקלה במסגרת הטיעונים לעונש, המבקש חזר בו מבקשתו וביקש חלף זאת לבטל את הכרעת הדין ולטעון לעובדה השנויה במחלוקת. משכך, אין כל מקום לדון בטענותיו לפיהן לא היה מקום למתן הכרעת דין נוספת.

8. למעלה מן הצורך אוסיף, כי אף לגופו של עניין, לא מצאתי כל מקום להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומקובלת עלי מסקנתו כי המבקש לא עמד בנטל ההוכחה הקבוע בסעיף 40(ג). בנוסף, לא מצאתי ממש בסוגיות הפרשניות אותן העלה המבקש, וממילא אין לפרשנויות המוצעת בידו כל עיגון בלשון החוק, והוא אף לא הביא כל תימוכין לדבריו. אשר על כן, אין בידי לקבל את בקשת רשות הערעור.

9. סוף דבר, הבקשה נדחית. משכך, ממילא הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל מתייתרת.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התשע"ו (19.7.2016).

